Učební osnovy

Obor vzdělání: 26-59-H/01 Spojový mechanik
Forma vzdělávání: denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 64
Platnost: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu: EKONOMIKA

Obecné cíle:

Cílem vzdělávání v předmětu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě, aby byli schopni efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Součástí je učivo o podnikatelské činnosti, hospodaření podniku, daních, marketingu a managementu. Žáci získají nejen potřebné znalosti, ale hlavně praktické dovednosti.

Charakteristika učiva:

Učivo je probíráno ve třetím a čtvrtém ročníku. Ve třetím ročníku je pozornost věnována seznámení s obecnou terminologií, což je nezbytné pro pochopení následujících problematik. Z oblasti mikroekonomie je důraz kladen na podstatu právních forem podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích, podnikové činnosti, na oblast finanční gramotnosti a úvodu do světa práce. Ve čtvrtém ročníku je důraz kladen na řešení makroekonomických otázek v oblasti daňové soustavy, zdravotního a sociálního pojištění, odměňování zaměstnanců, na pracovně právní vztahy a plánování profesní kariéry podle potřeb a schopností.

Při výuce je kromě běžných výukových metod (výklad, práce s textem, pracovní listy a práce s elektronickými informacemi, využívání vhodných on-line nástrojů a aplikací) využíváno především samostatné práce žáků při řešení individuálních zadání, práce týmové, besed na úřadu práce a s odborníky z praxe. Zvláštní důraz je kladen na praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu řešit konkrétní situace, se kterými se mohou potkat na pracovním trhu.

Hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce a její prezentace
- práce ve skupinách, soutěžení, porovnávání výsledků samotnými žáky
- přístup k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Při řešení samostatných úkolů se žáci naučí formulovat souvisle své názory a postoje a při týmové práci používají odbornou ekonomickou terminologii. Jsou schopni při práci v týmu podněcovat svými náměty ostatní. Jsou připraveni si stanovit svůj osobní cíl v oblasti pracovní orientace a dále se v tomto směru vzdělávat. Mají reálnou představu o svém uplatnění na trhu práce, znají svoje práva a povinnosti a mají přehled o platových a ostatních podmínkách. Ekonomika má význačný přínos k přípravě žáků na reálné zaměstnání, případně podnikání a vybavuje absolventa znalostmi a dovednostmi pro uplatnění na trhu práce nebo při podnikání.

Průřezová témata:

Ekonomické vzdělávání

Žáci si v kapitole podnikání osvojují faktické, věcné i normativní stránky jednání aktivního občana. V kapitole pracovně-právní vztahy a daňová soustava si osvojí potřebné právní minimum pro občanský a soukromý život.

Člověk a svět práce

Tato problematika je především zahrnuta v kapitole podnikání a pracovně-právní vztahy a související činnosti. Žáci jsou vedeni k formulování vlastních priorit, k porovnání osobnostních a odborných předpokladů s profesními příležitostmi tak, aby se mohli stát aktivními zaměstnanci, podnikateli, případně zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou průřezově vedeni k využívání vhodných elektronických nástrojů k zjišťování, zpracování a analýze dat. Aktivně se seznamují s nástroji elektronické komunikace se státní správou (online daňová přiznání, ...) a jejich výhodami a riziky

Tematické rozdělení učiva po ročnících:

Ročník	hodin týdně	celkem hodin	Učivo
I.			
II.			
III.			
IV.	2	64	Podnikání, finanční vzdělávání, pracovně právní vztahy a související činnosti, daně

Rozpis učiva a realizace kompetencí:

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - vysvětlí na příkladu povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření s využitím vhodných on-line nástrojů a aplikací; - vysvětlí zásady daňové evidence;	**1. Podnikání** - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, hospodářský výsledek - zásady daňové evidence
- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	**2. Finanční vzdělávání** - subjekty finančního trhu - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - úroková míra, RPSN - inflace - úvěrové produkty - pojištění, pojistné produkty

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyhledá informace o nabídkách zaměstnání a reaguje na ně; - je schopen se prezentovat potenciálnímu zaměstnavateli; - zná náležitosti pracovní smlouvy a dovede ji sestavit; - orientuje se v pracovněprávních vztazích a dovede je uplatnit při stanovení pracovních podmínek, při sepsání pracovní smlouvy, při změně nebo při skončení pracovního poměru; - odliší pracovní smlouvu a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr z hlediska odměny, pojištění a daně; - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění;	**3. Pracovně právní vztahy a související činnosti** - zaměstnání, úřad práce - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele, Zákoník práce - mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - minimální mzda - zdravotní pojištění - sociální pojištění - hrubá a čistá mzda
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu a národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní s využitím vhodných on-line nástrojů a aplikací; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad;	**4. Daně** - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - daňové a účetní doklady